

Huvudman

Sollefteå kommun
kommun@solleftea.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Helgums skola i Sollefteå kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 20 december 2022

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sollefteå kommun att senast den 31 augusti 2023 ha vidtagit nedan angivna åtgärd avseende brist rörande erbjudande om extra studietid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sollefteå kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Sollefteå kommun ska vidta följande åtgärder

Erbjudande om extra studietid

1. Se till att eleverna i årskurs 4-6 erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen. Huvudmannen ska skriftligen dokumentera vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa att eleverna får detta erbjudande. Denna dokumentation, tillsammans med aktuella scheman för årskurs 4–6 ska skickas in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (10 kap. 5 a § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser garanterad undervisningstid, särskilt stöd och betygssättning.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2022 genomfört en tillsyn av Helgums skola i Sollefteå kommun. Skolinspektionen beslutade den 20 december 2022 att förelägga Sollefteå kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande garanterad undervisningstid och särskilt stöd. Vidare tilldelade Skolinspektionen Sollefteå kommun en anmärkning rörande erbjudande om extra studietid och betygssättning.

Sollefteå kommun har den 3 april 2023 inkommit med redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Den 5 april 2023 har Sollefteå kommun även inkommit med kompletterande redovisning.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Sollefteå kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om kvarstående brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Erbjudande om extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I Skolinspektionen beslut den 20 december 2022 konstaterades att det var en brist att eleverna på Helgums skola inte fått erbjudande om att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid.

Huvudmannen har redovisat att eleverna för innevarande läsår fortsatt inte får erbjudande om extra studietid då skoldagen styrs av det skolskjutsavtal som finns. Huvudmannen och rektorn planerar att göra förändringar inför nästa läsår så det kommer att bli möjligt att erbjuda det då.

Rättslig reglering

Eleverna i årskurs 4-9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen

ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen. Extra studietid ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstiden enligt 10 kap. 5 § skollagen (10 kap. 5 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Utifrån ovan redovisade omständigheter kan Skolinspektionen konstatera att eleverna inte erbjudits extra studietid under vårterminen 2023. Av redovisnings framgår det inte heller huruvida eleverna faktiskt kommer att få erbjudande om extra studietid från och med höstterminen 2023, även om huvudmannen planerar att genomföra förändringar som skulle möjliggöra att eleverna får detta erbjudande. Skolinspektionen bedömer därför att bristen i denna del kvarstår och förelägger därför Sollefteå kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sollefteå kommuns verksamhet vid Helgums skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller erbjudande om extra studietid. Sollefteå kommun har inte vidtagit åtgärder nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist trots att Skolinspektionen den 20 december 2022 tilldelade huvudmannen en anmärkning om detta. Det finns därför skäl att förelägga Sollefteå kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden utan konstaterade brister

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 20 december 2022 att eleverna på skolenheten inte garanterades den undervisningstid i ämnet språkval som de har rätt till enligt timplanen.

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen har säkerställt att eleverna får den tid som står i timplanen för språkval och att eleverna har getts utökad undervisningstid under vårterminen 2023 för att kompensera för den förkortade undervisningstid de hade under höstterminen 2022. Av inkomna scheman framgår att eleverna har fått utökad undervisningstid i aktuellt ämne, så att det vårterminen 2023 uppgår till 100 minuter i veckan.

Rättslig reglering

Regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (10 kap. 5 § tredje stycket skollagen).

Av skolförordningen framgår att bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skolförordningen (9 kap. 3 § skolförordningen).

Enligt timplanen ska eleverna i mellanstadiet garanteras en undervisningstid i ämnet språkval som uppgår till minst 48 timmar (bilaga 1 till skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Eleverna får nu minst den garanterade undervisningstiden i ämnet språkval. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt myndighetens föreläggande och att bristerna avhjälpats. Ärendet avslutas härmed i denna del.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I Skolinspektionens beslut den 20 december 2023 konstaterades brister i skolenhetens arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd samt att fatta beslut om åtgärdsprogram.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn vid Helgums skola mottagit en anmälan om särskilt stöd under perioden den 9 januari till den 14 mars 2023. Denna elevs behov av särskilt stöd har utretts och rektorn har därefter fattat beslut om åtgärdsprogram för aktuell elev. Det aktuella åtgärdsprogrammet är insänt till myndigheten.

Huvudmannens redovisning visar vidare att rektorn sett till att utreda behovet av särskilt stöd för eleverna 1–2 (Skolinspektionens aktbilaga 9). Utifrån utredningarna, som består av kartläggningar och pedagogiska bedömningar av elevernas behov av stöd, så har rektorn bedömt att eleverna är i behov av särskilt stöd och vidare beslutat om åtgärdsprogram för aktuella elever.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska upprättas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. En utredning startar för varje anmälan som inkommer till rektorn om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Rektorn fattar sedan beslut om ett åtgärdsprogram ska upprättas eller inte. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt myndighetens föreläggande och att bristerna avhjälpes. Ärendet avslutas härmed.

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 20 december 2022 att Sollefteå kommuns verksamhet vid Helgums skola inte följde författningarnas krav vid betygssättning, då inte alla lärare som beslutat om ett betyg signerat uppgiften i betygskatalogen.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn informerat lärarna om författningarnas krav rörande signaturer i betygskatalogen i de fall en lärare som saknar legitimation fattar beslut om betyg i samråd med en legitimerad lärare. Huvudmannen uppger i redovisningen att detta kommer att ske i när betygskatalogen för vårterminen 2023 ska signeras.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog (6 kap. 10 § skolförordningen).

I Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) anges att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse

uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit nödvändiga åtgärder för att avhjälpa bristen. Ärendet avslutas härmed.

Beslutet har fattats av utredaren Fredrik Asplén

Utredaren Isabelle Brännlund har varit föredragande i ärendet.

I ärendets handläggning har även utredaren Anders Holmgren medverkat.